

اندیشکده حکمرانی شریف

ماهنامه

مطالعات دولت

مرکز مطالعات دولت

وبخش عمومی

شماره ۱۴ شهریور ۱۴۰۱

سرمقاله:

کارمندی و فراتر از آن؛ مشاغل در درون و بیرون دولت

مرغ یا تخم مرغ؟ هیچ کدام؛ نیمرو!

بحثی پیرامون نسبت فناوری اطلاعات و ارتباطات با تغییر سازمانی در بخش عمومی

کدام شفافیت؟

گزارش نشست تخصصی:

تحولات سیاسی اخیر در انگلستان؛ با نگاهی به نقش نظام اداری و سیاست گذاری

اخبار نظام اداری

کارمندی و فراتر از آن؛ مشاغل در درون و بیرون دولت

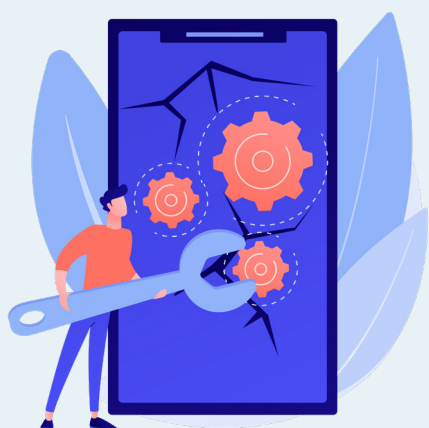
هفته دولت امسال فرصت مناسبی بود که به جای پرداختن به عملکرد و برنامه‌های دولت به مشاغل کسانی که در دولت مشغول به کارند توجه کنیم. یکی از بنیادی‌ترین تفکیک‌های شغلی متداول در جامعه -که میراث گذشته است- تفکیک شغل دولتی و آزاد است؛ گویی که کارمند دولت بودن متفاوت از همه شغل‌های دیگر و کاری برخلاف آزادی است. این در حالی است که بسیاری از شغل‌هایی که کارمند و حقوق‌بگیر دولت به شمار می‌روند در بیرون از دولت هم به صورت «آزاد» وجود دارند: از راننده و منشی و نگهبان گرفته تا معلم و پزشک و پرستار و مدیر. در واقع توزیع مشاغل در بخش عمومی و خصوصی نشان می‌دهد که به استثنای نظامیان، مشاغل بسیار معدودی هستند که صرفاً در محدوده دولت یا بخش عمومی وجود دارند (مثل قضاوت) و افراد شاغل در این حوزه‌ها نیز در مجموع درصد بسیار کوچکی از بدنه کارمندان دولت را شکل می‌دهند. اذعان به مشابه بودن مشاغل دولتی و غیردولتی چندین پیامد دارد. اول، برجسته شدن این نکته است که کارمندان دولت از میان همان مردمی برآمده‌اند که کارمندان بخش خصوصی، و تفاوت عمده نقش‌هایی که در جامعه ایفا می‌کنند محدود به حوزه و دایره فعالیت است و نه ماهیت آن فعالیت. به عبارت دیگر، جای آن‌ها قابل عوض کردن با یکدیگر است. دوم، مقایسه درآمد و امتیازات افرادی که در دولت یا بخش خصوصی در شغل مشابهی مشغول به کارند، زمینه را برای درک میزان برابری میان آن‌ها فراهم

می‌کند. برای مثال اگر یک معلم یا راننده در بخش دولتی درآمدی به مراتب کمتر یا بیشتر از شغل مشابه در بخش خصوصی داشته باشد، این پرسش پدید خواهد آمد که چرا چنین تفاوتی وجود دارد؟ این مقایسه، خواه‌ناخواه می‌تواند یکی از وجوه ادراک عدالت در جامعه را شکل دهد. اما سومین و مهم‌ترین پیامد اذعان به مشابهت بین مشاغل بخش عمومی و دولتی، به وجود آمدن امکان ارتباط بین آن‌ها است؛ مثلاً، همان‌طور که در میان پزشکان و معلمان و برخی گروه‌های شغلی دیگر وجود دارد، کارشناسان فناوری اطلاعات (یا به‌طور تخصصی‌تر، شبکه) در درون و بیرون دولت نیز می‌توانند یک صنف را تشکیل دهند، مدیران روابط عمومی به همین ترتیب و همین‌طور دیگران. با به وجود آمدن این اصناف، هم نهادهای جامعه مدنی تقویت می‌شود و هم دولت می‌تواند از طریق ارتباط با این اصناف زمینه حرفه‌ای‌تر شدن و بالا رفتن کیفیت خدمات ارائه‌شده توسط اعضای این صنوف را فراهم آورد. به این ترتیب، هم کارمندان یک هویت مشترک فراسازمانی معنادار در بیرون از محیط دولتی پیدا می‌کنند که بتوانند از طریق آن خواسته‌ها و مسئولیت‌های خود در دولت را شکل دهند و هم دولت می‌تواند سازوکارهای جدیدی برای تعامل با کارمندان، خارج از نظام بخش‌نامه‌ای و بالاب‌پایین دولت ایجاد کند که از طریق آن زمینه مفاهمه و اصلاح شرایط کاری و عملکردی کارمندان فراهم شود. اگر هر یک از مشاغل درون دولت در کنار مشاغل مشابه بیرون دولت به عنوان اجزای یک نظام اجتماعی گسترده‌تر در نظر گرفته شود، می‌توان انتظار داشت مزایای زیادی هم برای کارمندان، هم برای دولت و هم در بلندمدت برای شهروندان به وجود آید. به امید روزی که از تمایز بین مشاغل آزاد و دولتی خلاص شویم و هر کسی در هر شغلی که مشغول به کار است دارای صلاحیت و احساس مسئولیت حرفه‌ای به‌شیوه‌ای که برای همگان قابل‌درک و ارج نهادن است باشد.

بهبود و تحول مطرح کند که بدون فاوا قابل تصور نیست. شکل‌گیری شبکه‌های افقی بین‌سازمانی درون سلسله‌مراتب عمودی بوروکراتیک و یا ایجاد زیرساخت مشترک ارائه خدمات الکترونیک و مشارکت بخش خصوصی در ارائه خدمات که به‌طور مشخص در الگوی دولت پلتفرمی (Government as a Platform) نمود دارد نمونه‌هایی از شیوه‌های جدید انجام امور است که فاوا در امکان‌پذیر کردن آن نقش محوری دارد.

از اینجا، به دیدگاه سومی می‌رسیم که ساختار، فرایند و فاوا را اجزای یک سیستم واحد در نظر می‌گیرد که در تعامل با یکدیگر و با دیگر اجزای سیستم از جمله نیروی انسانی، سیستم مدیریتی و چارچوب حقوقی، خروجی سیستم (سازمان) را رقم می‌زنند. این دیدگاه که سیستم‌های دولت الکترونیک را سیستم‌هایی فنی-اجتماعی می‌بیند، نقطه‌ضعف‌های دو دیدگاه ابتدایی را ندارد و ظرفیت بیشتری برای ایجاد تحول در سازمان‌های بخش عمومی به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات در اختیار می‌گذارد. اگر به سؤال ابتدای این نوشتار برگردیم، در این دیدگاه، از پیش، حکمی درباره مطلوبیت تقدم یا تأخر ورود فاوا به سازمان‌های بخش عمومی نسبت به اصلاح ساختار و فرایند صادر نمی‌شود بلکه مطلوبیت تقدم یا تأخر (یا همزمانی)، در نتیجه تحلیل ساختار، فرایند و فاوا به‌عنوان اجزای یک سیستم واحد و مدلی که متناسب با خروجی این تحلیل، در حیطه امکان‌های عملی موجود، برای اصلاح و بهبود ارائه می‌شود، مشخص می‌شود.

معمولاً وقتی از الکترونیک کردن امور در سازمان‌های بخش عمومی یا همان دولت الکترونیک صحبت می‌شود، با شرحی از مزایا و بهبودهایی که این اتفاق در عملکرد سازمان به وجود خواهد آورد و ترسیم یک مدینه فاضله روبه‌رو می‌شویم؛ با تحقق دولت الکترونیک، برای دریافت خدمات دیگر نیازی به مراجعه به سازمان‌های متعدد نخواهد بود و امکان دریافت خدمات به‌صورت غیرحضوری و در هر ساعت از شبانه‌روز فراهم خواهد شد، ناسازگاری و حشو اطلاعاتی بین سازمان‌های مختلف از بین خواهد رفت، شفافیت و نظارت‌پذیری فرایندها افزایش پیدا خواهد کرد، ارائه خدمات بیش‌ازپیش ضابطه‌مند خواهد شد و در یک کلام، کارایی و کارآمدی سازمان‌ها به‌نحو چشم‌گیری بهبود پیدا خواهد کرد. در این شیوه نگاه به پیامدهای به‌کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) در سازمان‌های بخش عمومی که بر قابلیت‌های فاوا متمرکز است، این فرض مستتر است که صرفاً با وارد کردن فاوا به سازمان‌ها و الکترونیک کردن فرایندها، «وضعیت خیلی بهتری» خواهیم داشت. این دیدگاه منتقدانی دارد که در ارتقای عملکرد سازمان‌ها، اصلاح فرایندها و ساختارها را مقدم بر به‌کارگیری فاوا می‌دانند. استدلال این گروه آن است که بدون اصلاح ساختار و فرایند، وارد کردن فاوا به سازمان‌ها عملاً سود چندانی نخواهد داشت و حتی ممکن است مضراتی نیز به همراه داشته باشد چراکه فاوا در عین آنکه می‌تواند به انجام امور سرعت، دقت و کیفیت ببخشد، می‌تواند رخداد خطاها و انحرافات را نیز سرعت دقت و کیفیت! ببخشد و تأثیر آن، فقط در جهت تقویت نقاط قوت عملکرد سازمان‌ها نخواهد بود بلکه اثر مشابهی نیز بر نقاط ضعف عملکردی خواهد داشت (برای مشاهده نمونه‌های جالب‌توجه از اینکه الکترونیک و یکپارچه کردن امور اداری چطور می‌تواند ددرسرهای کارهای اداری را ضریب دهد، نگاه کنید به مقاله ویدلک و پیترز با عنوان Administrative Errors and the Burden of Correction and Consequence: How Information Technology Exacerbates the Consequences of Bureaucratic Mistakes for Citizens¹). پیروی از این دیدگاه دوم موجب می‌شود به‌کارگیری فاوا در سازمان‌های بخش عمومی، آورده بیشتری برای سازمان‌ها و مراجعان آن‌ها داشته باشد اما نقطه‌ضعف این دیدگاه آن است که قابلیت‌های متمایز و منحصر به فرد فاوا را در طرح ایده‌های اصلاحی نادیده می‌گیرد. از اینکه صرف الکترونیک کردن فرایندها، لزوماً بهبود عملکرد سیستم را به دنبال ندارد، نمی‌توان نتیجه گرفت که وارد کردن فاوا به سازمان‌ها را می‌بایست موکول به بعد از اصلاح ساختار و فرایند کنیم چراکه قابلیت‌های فاوا خود می‌تواند ظرفیت‌ها و امکان‌هایی را برای اصلاح

¹ Widlak, Arjan & Peeters, Rik. (2020). Administrative Errors and the Burden of Correction and Consequence: How Information Technology Exacerbates the Consequences of Bureaucratic Mistakes for Citizens. *International Journal of Electronic Governance*. 12. 1.

غزاله چیت ساز

کدام شفافیت؟

انتشار اطلاعات تنها در صورت وجود نهاد قضایی کارآمد، جامعه مدنی قوی و رسانه‌های مستقل و در یک فرهنگ سیاسی مشارکتی اثرگذار خواهد بود.

شفافیت نمایشی می‌تواند علاوه بر میزان پاسخ‌گویی، در ارائه اطلاعات نادرست، نامنظم و به‌طور کلی کیفیت پایین اطلاعات منتشرشده که نشان می‌دهد سازوکار شفافیت عملکرد واقعی دولت را آشکار نمی‌کند و یا غیرقابل اعتماد است آشکار شود. در این مدل از شفاف‌سازی به‌جای تمرکز بر قوانین، مقررات و رویه‌های سازمانی به‌عنوان فرایندهای تعیین‌کننده، بر ورودی‌ها، خروجی‌ها و نتایج تأکید می‌شود و به‌جای نظارت بر تضمین تداوم شفافیت، به شفاف‌سازی آنچه پیش از این رخ داده بسنده می‌شود. در چنین شرایطی شفافیت نه‌تنها به یک توهم تبدیل می‌گردد بلکه اعتمادی را که ضرورت عملکرد مؤثر یک سیستم است، تضعیف می‌کند. بر این اساس می‌توان گفت در صورتی که بستر قانونی و فرهنگی مناسب فراهم نباشد شفافیت مؤثر نیست یا بدتر از آن، می‌تواند تأثیرات منفی داشته باشد و انتشار اطلاعات تنها در صورت وجود نهاد قضایی کارآمد، جامعه مدنی قوی و رسانه‌های مستقل و در یک فرهنگ سیاسی مشارکتی اثرگذار خواهد بود. هدف از این اشاره انتقال احساس یاس و ناامیدی نسبت به تلاش‌های انجام شده در راستای شفافیت نیست، بلکه قصد دارد تا از تبدیل سازوکار شفافیت به‌عنوان اهرمی قدرتمند در پاسخ‌گو کردن صاحبان قدرت، به ایدئولوژی شفافیت که انتشار و اشتراک اطلاعات عمومی را به‌طور پیش‌فرض و مبتنی بر یک خوش‌بینی ساده‌لوحانه، مطلوب و مؤثر نشان می‌دهد بپرهیزیم. آگاهی از این امر به ما امکان می‌دهد تا در مورد آن تأمل کنیم و کسی چه می‌داند؟ ممکن است ما را قادر سازد تا راه‌هایی برای مقابله با عدم‌کارآمدی سازوکارهای شفافیت در کشور بیابیم.

این روزها که طرح «شفافیت قوای سه‌گانه، دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها» تقدیم مجلس شد و هر نهاد و سازمان سعی در ارائه دستورالعملی مبتنی بر شفاف شدن ساختار و فرایندها دارد، بحث درمورد معایب شفافیت شمشیری دولبه است؛ چراکه می‌تواند بهانه به دست مخالفان ذی‌نفعی دهد که به دلیل به خطر افتادن جایگاه و منافعشان مخالف انتشار اطلاعات در سطحی عمومی هستند. با این وجود تحقق شفافیت، به‌سادگی تبدیل شدنش به یک شعار سیاسی مردم‌پسند نیست و ابعاد پیچیده‌تری دارد. گرچه در دوران حاضر نتیجه انتخاب میان دو سر طیفی که یک سوی آن شفافیت و سوی دیگر آن محرمانگی قرار دارد بدیهی به نظر می‌رسد اما این انتخاب در طول تاریخ با سهولت همراه نبوده و مناقشات زیادی بر سر آن وجود داشته که سرنخ‌هایی از آن ریشه در مباحث فلاسفی دارد. پیش از این و برای دورانی طولانی تسلط محرمانگی که با رازداری و انحصار مشخص می‌شد، مبتنی بر این ایده کلی بود که دانش و قدرت از طریق اشتراک‌گذاری از دست خواهند رفت. این تسلط با زیر سؤال رفتن انحصار قدرت در دست گروهی خاص به چالش کشیده شد و جای خود را به مشارکت هرچه بیشتر مردم در تصمیم‌گیری و فرآیندهای مرتبط با قدرت داد. متناسب با این تحولات به‌تدریج مفهوم «شفافیت» به‌عنوان ارزشی عمومی جایگزین مفهوم «محرمانگی» شد. در بررسی شفافیت توجه به این نکته ضروری است که ارزش‌های مربوط به شفافیت یا رازداری در تاریخ یک کشور معین ریشه دارد و به‌جای مفروض گرفتن آن به‌عنوان یک کیفیت ذاتی، باید به این شکل درک و ارزیابی شود که بر اساس جنبه‌های مختلف جامعه به وجود می‌آید و بر جنبه‌های مختلف آن تأثیرگذار است. بر این اساس شفافیت مفهومی زمینه‌مند است و برای موفقیت نیاز به وجود فرهنگ پشتیبان در جامعه دارد. میزان پاسخ‌گو بودن یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر کیفیت تحقق شفافیت است که ریشه در تاریخ و فرهنگ یک کشور دارد. در صورتی که سازوکارهای شفافیت منجر به کشف هرگونه فساد^۱ یا تخلف گردد، نهاد، سازمان یا شخص متخلف در موقعیتی قرار می‌گیرد که از عدم‌پاسخ‌گویی تا پاسخ‌گویی بدون عواقب قانونی و در نهایت پاسخ‌گویی همراه با برخورد متناسب، محکومیت و مجازات قانونی را در بر می‌گیرد. با فرض اینکه انتشار عمومی اسناد و مدارک مبنی بر وجود فساد در سازمان‌ها یا نهادهای دولتی، نتیجه‌ای جز محکومیت و مجازات قانونی در پی داشته باشد یا این بستر برای متخلفان و ذی‌نفعان فراهم باشد تا قانون را دور زده و از مجازات قانونی سرباز زنند، شفافیت توان اثرگذاری نخواهد داشت و جنبه‌ای نمایشی می‌یابد.

^۱ قانون ارتقاء سلامت نظام اداری (مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷) فساد را این‌گونه تعریف می‌کند: کسب هر گونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم توسط یک نهاد، سازمان یا شخص به‌وسیله نقض قوانین و مقررات کشوری یا تحمیل ضرر و زیان به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی و یا جمع‌ای از مردم

تحولات سیاسی اخیر در انگلستان؛ با نگاهی به نقش نظام اداری و سیاست گذاری

غزاله چیت ساز

از سمت نخست‌وزیری بهانه‌ای شد تا مسئله تداوم عملکرد نظام اداری این کشور موضوع هفتمین نشست از سلسله نشست‌های تخصصی مسائل نظام اداری قرار بگیرد. ابتدا دکتر روح‌الله هنرور به ساختار سیاسی در انگلستان و تأثیر آن بر ثبات در اداره کشور پرداخت. با توجه به اینکه مبنی بر قانون انتخابات در این کشور، رهبر حزب برنده موفق به تصدی سمت نخست‌وزیری گردیده و دولت تشکیل می‌دهد؛ بنابراین جابه‌جایی‌های اخیر بیش از آنکه به عرصه سیاست عمومی مرتبط باشد یک دعوای درون‌حزبی است و چالش اصلی، درون حزب محافظه‌کار و بر سر رهبری آن است که به دلیل موفقیت این حزب در آخرین انتخابات، رهبر آن لاجرم

نشست گروه مطالعات دولت و بخش عمومی اندیشکده حکمرانی شریف با عنوان «تحولات سیاسی اخیر در انگلستان با نگاهی به نقش نظام اداری و سیاست‌گذاری» در تاریخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۹ در محل خانه اندیشه‌ورزان برگزار شد. در این نشست روح‌الله هنرور، مدیر گروه مطالعات دولت و بخش عمومی، محمدمهدی جعفریان، مدیر مرکز مطالعات توسعه و رقابت و حسین ایمانی، تحلیلگر مسائل نظام اداری به گفت‌وگو نشستند. با توجه به پیشینه گروه مطالعات دولت و بخش عمومی در مقایسه تطبیقی نظام اداری کشورهای مختلف و به‌طور خاص نظام اداری کشور انگلستان، تحولات سیاسی اخیر در انگلستان و برکناری بوریس جانسون

تفکیک سیاست از اداره، وجود دو دولت (دولت اصلی و دولت سایه) و پاسخ‌گویی همزمان دبیر به هر دو، سیستمی پیچیده ایجاد کرده است که سبب می‌شود با وجود تغییر نخست‌وزیر، این کشور با چالش قابل‌توجهی در عرصه اداره امور عمومی مواجه نشود و مهم‌ترین دلیل تداوم اجرای برنامه‌ها در چنین شرایطی است. دبیران حق دخالت مستقیم در عرصه سیاست را ندارند اما اختیار دارند در گمنامی، اخبار مرتبط با وزیران و نخست‌وزیر را انتشار دهند. بنا بر توضیحات حسین ایمانی، بررسی مناسبات میان دبیران با سایر ابعاد دولت و سیاست‌گذاری حاکی از آن است که گرچه نقش مهم دبیران و اختیاری که در پذیرش یا عدم‌پذیرش سیاست‌های اجرایی دارند باعث ثبات و حرکت بدون وقفه این سیستم می‌گردد، اما انتقادی که متوجه آن است، محدودیت آن در ایجاد تحولات رادیکال توسط قدرت سیاسی است. در ادامه نشست، محمدمهدی جعفریان با ذکر محدودیت‌های آزمون استخدامی در ایران و عدم اتصال ورود به دانشگاه با ورود به بدنه دولت، مقایسه کوتاهی بین نظام اداره عمومی در انگلیس با شرایط فعلی ایران انجام داد. در نهایت بر اساس جمع‌بندی دکتر روح‌الله هنزور، می‌توان گفت طبق توافقی جمعی در بخش قابل‌مشاهده سیاست‌گذاری در دولت انگلستان، سیاستمدار صرفاً کمر به پیشبرد مقاصد حزب بسته است و خود صاحب‌رای نیست. علاوه بر این، بقای او در گرو ارتباط با نخست‌وزیر است. اما در پشت‌صحنه سیاست‌گذاری، نظام اداری مستقلاً وجود دارد که علاوه بر تأثیرگذاری بر نظام سیاست‌گذاری حزبی و سیاستی، در ایجاد ثبات در اداره کشور نقشی حیاتی دارد.

نخست‌وزیر کشور نیز خواهد بود. بر این اساس می‌توان یکی از دلایل عدم مواجهه کشور انگلستان با چالش در اداره کشور را پویایی ساختار سیاسی آن دانست، به این معنا که بیش از اشخاص، مبتنی بر حزب عمل می‌کنند. از این رو جابه‌جایی افراد خللی در عملکرد کل سیستم ایجاد نمی‌کند. در ادامه، محمدمهدی جعفریان به تعریف و مرور کوتاهی از تاریخچه Civil Service و توصیف ساختار نظام اداری انگلستان و تأثیر آن بر ثبات در اداره کشور پرداخت. از اواسط قرن ۱۸ میلادی، پس از طی دوره صنعتی شدن و تغییرات حاصل از آن، بوروکراسی نهادهای دولتی، حجیم و ناکارآمد شد. در آن زمان روش جذب و استخدام مبتنی بر پاتریمونالیسم بود. در قرن نوزدهم ناکارآمدی این سیستم آشکار شد. بنابراین در دوره بعدی اقداماتی به‌منظور ایجاد ساختار مدرن و نظام‌مند مستخدمین عمومی شکل گرفت که عبارت است از: ایجاد آزمون‌های استخدامی با اعلان عمومی به‌جای رابطه سالاری، ارتقا و استخدام بر اساس شایستگی، نقش جدی دانشگاه‌های کمبریج و آکسفورد در تربیت نیروهای بخش عمومی، نظام رتبه‌بندی و ... این اقدامات، مسئله بوروکراسی را به مسئله نحوه ورود به بدنه دولت تقلیل داد و زمینه استخدام مادام‌العمر و گمنامی در بخش عمومی را فراهم آورد. ویژگی مهم دیگر Civil Service در دوره‌های بعدی، تفکیک آن به دو سطح سیاسی و مدیریتی است. در سطح سیاسی، وزیر و دستیاران و در سطح مدیریتی/اجرایی، دبیران دائم (permanent secretary) وجود دارند. دبیران دائمی وظیفه اتخاذ بهترین مکانیسم برای اجرای سیاست‌ها را دارند.

اخبار نظام اداری

مصوبه کمیسیون اجتماعی مجلس برای امکان جایگزینی فرزندان ایثارگران با نیروهای ایثارگر دستگاه‌های اجرایی بنا بر ماده ۴۸ قانون «الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (یک)»، اگر نیروهایی از خانواده شهدا، ایثارگران، جانبازان بالای ۲۵ درصد و آزادگان که در دستگاه‌های اجرایی فعالیت دارند به هر دلیلی از ادامه فعالیت منفک شوند، فرزندان ایشان جایگزین آن‌ها خواهند شد. به گفته علی‌اکبر بسطامی، دبیر اول فراکسیون ایثارگران مجلس، دیوان عدالت اداری در رابطه با این ماده نظری داده بود که آن را نسخ می‌کرد اما نتیجه بررسی طرح استفساریه این ماده در کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی آن شد که اجرای این ماده به قوت خود باقی بماند. عضو ناظر مجلس در شورای عالی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت کشور، مفاد این ماده از قانون را یکی از مطالبات اصلی جامعه ایثارگران و فرزندان آن‌ها عنوان کرد که مدتی طولانی توسط فراکسیون ایثارگران مجلس پیگیری شد و در نهایت، با تأیید کمیسیون اجتماعی مجلس، این مطالبه محقق شد.

خبرگزاری خانه ملت

ابهام در افزایش حقوق کارمندان دستگاه‌های اجرایی و بازنشستگان به گفته کارشناسان، افزایش ۵۷ درصدی حقوق کارگران و در مقابل، افزایش ۱۰ درصدی دیگر شاغلان دستگاه‌های اجرایی و بازنشستگان لشگری و کشوری از ابتدای سال ۱۴۰۱، ناترازی حقوق و دستمزدها را در پی داشته است. به همین سبب دولت اعلام کرده است که به دنبال افزایش حقوق کارکنان و بازنشستگان لشگری و کشوری است، البته با این قید که خلق پول یا استقراضی انجام نگیرد تا این افزایش حقوق منجر به افزایش تورم و مستهلک شدن اثر افزایش حقوق نشود. به گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه، افزایش حقوق به تأمین منابع یا مدیریت مصارف منوط شده است و بررسی‌های کارشناسی در خصوص این تصمیم هنوز به پایان نرسیده است.

ایسنا

سردبیر: روح‌الله هنرور

ویراستار: الهه فرمد

صفحه آرا: غزاله چیت‌ساز

gptt.ir

ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر تهران در خصوص الزام شهرداری تهران به انجام الکترونیکی و اعلان عمومی اطلاعات معاملات شهرداری از طریق سامانه جامع معاملات شهرداری تهران شورای اسلامی شهر تهران در سال ۱۳۹۷ مصوبه‌ای با عنوان «الزام شهرداری تهران به انجام الکترونیکی و اعلان عمومی اطلاعات معاملات شهرداری تهران» تصویب نمود که بر اساس آن، شهرداری تهران و سازمان‌ها و شرکت‌های زیرمجموعه و مؤسسات وابسته آن مکلف شدند تا کلیه معاملات خود را از طریق سامانه جامع معاملات شهرداری تهران به صورت تمام الکترونیکی به انجام رسانند. همچنین بر اساس این مصوبه، اطلاعات معاملات انجام گرفته می‌بایست به صورت عمومی انتشار یابد (نگاه کنید به shafaf.tehran.ir). تیرماه ۱۴۰۱ سازمان بازرسی کل کشور با این استدلال که دستگاه‌های مشمول قانون برگزاری مناقصات و دیگر معامله‌کنندگان بخش عمومی مکلف‌اند تمامی معاملات خود را در سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) ثبت نمایند و معاملات شهرداری نیز از این تکلیف قانونی مستثنا نیست، مصوبه شهرداری را غیرقانونی دانست و ابطال آن را از دیوان عدالت اداری درخواست کرد. در پی رسیدگی به این شکایت، هیئت عمومی دیوان عدالت اداری با استناد به بند الف ماده ۱ «آیین‌نامه نحوه فعالیت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت» (مصوب ۱۳۹۰/۰۲/۲۰ هیئت وزیران) و ماده ۵۰ «قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور» (مصوب سال ۱۳۹۵) که در آن تصریح شده است مؤسسات عمومی غیردولتی باید نسبت به ثبت نام در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت و انجام معاملات خود از طریق این سامانه اقدام نمایند و شهرداری‌ها نیز به عنوان مصداقی از نهادهای عمومی غیردولتی مکلف به انجام این تکلیف قانونی هستند، مصوبه شورای اسلامی شهر تهران را مغایر قانون دانسته و آن را ابطال کرد.

دادنامه شماره ۷۴۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۱ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

مشمولان سهمیه ایثارگران تنها یک بار می‌توانند از این سهمیه در آزمونهای ورودی دانشگاه در هر مقطع تحصیلی و در هر دوره استفاده کنند بر اساس مصوبه چهارمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۸، داوطلبانی که با استفاده از سهمیه‌های شاهد و ایثارگر در ردیف پذیرفته‌شدگان رشته‌های تحصیلی دوره‌های غیرروزانه (شهریه‌پرداز) قرار گرفته اما از رشته قبولی خود انصراف می‌دادند، مجاز بودند تا یک بار دیگر نیز از این سهمیه در آزمون‌های سال‌های بعد همان مقطع استفاده کنند. در پی شکایت از این مصوبه، هیئت عمومی دیوان عدالت اداری با این استدلال که مشمولان برخورداری از سهمیه ایثارگران، فارغ از آنکه از رشته قبولی خود انصراف داده و یا در رشته قبولی ثبت نام کرده یا نکرده باشند، تنها یک بار حق استفاده از این سهمیه را در هر مقطع تحصیلی در تمامی دوره‌ها (روزانه و غیرروزانه) دارند، مصوبه مذکور را ابطال نمود.

دادنامه شماره ۵۹۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۳۱ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری